

ชื่อเรื่อง   การเปิดเสรีทางการเงินกับการพัฒนาเศรษฐกิจ: แนวทางที่เหมาะสมในประเทศไทย
ชื่อผู้วิจัย   ผศ.ดร.อภิญา วนเศรษฐ
ปีที่แล้วเสร็จ   2559

บทคัดย่อ

การศึกษากการเปิดเสรีทางการเงินกับการพัฒนาเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเป็นมาและสภาพทั่วไปของการเปิดเสรีทางการเงินในประเทศไทย 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเสรีทางการเงินกับการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยศึกษาในประเด็นของการเปิดเสรีทางการเงินที่ส่งผลต่อการเติบโตของภาคการเงินและการเติบโตทางเศรษฐกิจ 3) เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินนโยบายการเงินที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการเปิดเสรีทางการเงินและการปรับตัวของภาคการเงิน

สำหรับวิธีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับความเป็นมาและสภาพทั่วไปของการเปิดเสรีทางการเงินในประเทศไทย รวมทั้งนโยบายการเงินที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการเปิดเสรีทางการเงินและการปรับตัวของภาคการเงิน และ 2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการเศรษฐมิติและใช้แบบจำลอง VAR (Vector Autoregressive) และทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของตัวแปรที่นำมาศึกษาประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ (BANK) มูลค่าตามราคาตลาดของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (EQ) และยอดคงค้างของตราสารหนี้ในตลาดตราสารหนี้ (BOND) ตามวิธี cointegration รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของตัวแปรที่ละคู่ด้วยวิธี causality โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาสจาก พ.ศ. 2540-2557

ผลการศึกษาพบว่า 1) ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาการเปิดเสรีทางการเงินในประเทศไทยมีพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ โดยมีแนวโน้มที่จะเปิดเสรีมากขึ้นอันเป็นไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ประเทศต่างๆมีแนวโน้มของการเปิดเสรีมากขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทยอยผ่อนคลายนโยบายการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศให้มีความสะดวกคล่องตัวขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาภาคการเงิน 2) การเปิดเสรีทางการเงินที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาระบุว่าตลาดหลักทรัพย์เป็นเพียงช่องทางเดียวที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้นพัฒนาช่องทางระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์อย่างต่อเนื่องจะส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในขณะที่อีกสองช่องทาง คือ เงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ และตลาดตราสารหนี้ กลับไม่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ 3) นโยบายการเงินที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการเปิดเสรีทางการเงิน ควรมีทิศทางที่ผ่อนคลายขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไป และเกิดขึ้นเมื่อภาคส่วนต่างๆมีความพร้อมเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีอย่างแท้จริง นอกจากนี้ประเทศไทยควรให้ความช่วยเหลือกับประเทศในอาเซียนในการพัฒนาตลาดการเงินเพื่อสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งระหว่างกัน ส่วนภาคการเงินจะต้องสร้างความเข้มแข็งโดยการเข้าสู่มาตรฐานสากล และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งเวทีในประเทศและระดับภูมิภาค

คำสำคัญ การเปิดเสรีทางการเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ แบบจำลองVAR วิธี cointegration
วิธี causality

Research Title : **Financial Liberalization and Economic Development:
The Appropriate Guideline for Thailand**

Researcher : Apinya Wanaset, Assistant Professor, Ph.D.

Year : 2016

Abstract

The objective of this study has three-fold: 1) to overview of financial liberalization and economic development in Thailand, 2) to examine the relationship between financial liberalization and economic development by studying the issue of financial liberalization which affects the financial sector and economic growth, and 3) to recommend the appropriate monetary policies associated with financial liberalization and the adjustment of the financial sector.

The study employs both descriptive and quantitative analyses. The descriptive analysis explains the background and general conditions of financial liberalization together with the related monetary policy in Thailand. A Vector Autoregressive (VAR) model with the applications of cointegration and causality test is employed for the quantitative analysis. The variables used in this study are time series data including Gross Domestic Product, bank deposit, market capitalization in the Stock Exchange of Thailand (EQ) and outstanding debt instrument in the bond market from the period of 1997-Q1 through 2014-Q4.

The results of the study show that 1) during the past two decades, financial sector in Thailand tended to have greater development and liberalization according to the current global changes. Bank of Thailand had facilitated deregulation and the movement of capital flow between countries and had positive impacts on the financial sector development; 2) financial liberalization has positive impacts on economic growth as well. However, this study also indicates that stock exchange is the only channel affecting economic growth. Thus, the continuous development in this channel is necessary for supporting economic growth. While

the other two channels, namely deposits in the banking system and debt markets had no significant effects on economic growth; and 3) various recommendations are as follows: the monetary policy should be relaxed and deregulated gradually, in order to help adapt to the changing circumstance and benefit from the liberalization. In addition, Thailand should assist other member countries in ASEAN in order to stronger network and relationship in this area. To strengthen financial sector, it is recommended that the financial institution should follow the international standards regulation and enhance competitiveness in both domestic and regional levels.

Keywords: financial liberalization, economic development, *VAR model*, *cointegration*, and *causality*

